

**ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЯСЛА-САДОК) №1 «ДЗВІНОЧОК»
САРНЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

ВИСТУП ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ

**СПІВПРАЦЯ З РОДИНАМИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО
ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ПРО ПРАЦЮ ДОРΟΣЛИХ У
КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У
ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ, СТВОРЕННЯ У ДІТЕЙ
«ВРАЖЕННЯ СЕРЬОЗНОЇ ПРАЦІ, БЕЗ ЯКОЇ ЖИТТЯ
ЛЮДИНИ НЕ МОЖЕ БУТИ НІ ГІДНИМ, НІ
ЩАСЛИВИМ».**

**Підготувала і провела
вихователь: Наталія Денисевич**

2022 р.

Слайд 1 Кожна родина прагне виростити сина чи доню працюючими, успішними здатними приносити користь суспільству. *З дитинства жити в праці*

До того дня, поки діти виростуть, здобудуть професію, мине чимало років.

Діти ходитимуть до дитячого садка, вчитимуться у школі, весь цей час вони набуватимуть певних трудових навичок.

А починати треба з раннього дитинства, з того періоду, коли закладаються основні моральні якості дитини, коли серце її відкрите для добра, чесності й справедливості, коли вона вчиться шанувати, любити, берегти.

Слайд2 Василь Сухомлинський у книзі "Серце віддаю дітям" зазначав, що трудове життя в роки дитинства — одна з важливих умов формування гармонійної людини. Необхідно, щоб, живучи з дитинства в праці й з працею, маленька людина відчувала потребу в іншій людині саме для спільної праці, для творчості. Видатний педагог радив не боятися затьмарити сонце золотого дитинства тим, що дитині буде важко, що вона, напружуючи свої зусилля, зробить більше, ніж здавалося, може. Зробивши більше, дитина вперше переживає гордість за себе, неначе відкриває в собі нові можливості, бачить себе очима інших людей.

Слайд 3 Отже, головне завдання сім'ї — так організувати свій уклад життя і діяльність дитини в сім'ї, аби самотійний труд мав на неї максимальний виховний вплив. *Не примушувати, а привчати*

Найголовнішими якостями, які ми повинні виховувати у дітей в сім'ї, мають бути любов до праці, повага до трудівників, готовність виконувати будь-яку потрібну для суспільства роботу. Труд має стати життєвою потребою маленького громадянина.

А починається він із самообслуговування: вдягання черевичок, застібання гудзиків, умивання, складання іграшок, застилання ліжка, в дитсадку — чергування по їдальні, у зеленому куточку тощо. І важливо не примушувати, а привчати дитину до трудового зусилля. Терпляче, наполегливо, поступово. Примус до праці може викликати в неї протест, а пізніше — відразу. Саме побутова праця закладає підґрунтя трудового виховання.

Слайд 4 Залучаючи дітей до виконання побутових обов'язків в сім'ї, ми виховуємо звичку працювати, а разом з нею привчаємо піклуватися про інших людей, формуючи благородні бажання. Привчати дітей до виконання будь-яких побутових справ вдома треба не лише тому, що ми маємо готувати їх до майбутнього самотійного життя. Звичка й уміння робити щось своїми руками стануть у нагоді дитині, яку б професію вона не обрала, і, крім того, вони значною мірою сприяють її розумовому розвитку.

Знайти з професіями дорослих

Одним із шляхів духовного збагачення особистості дитини в сім'ї- є ознайомлення з працею дорослих.

Шанобливість, добре слово або заохочувальна усмішка мами, пробуджує у душах малечі уважне і вдячне ставлення до праці. Тому так важливо батькам позитивно оцінювати навіть незначні успіхи в певній роботі дитини, показувати малюку естетику праці.

Слайд 5 Виконання певних посильних трудових обов'язків сприяє вихованню у дитини почуття відповідальності, чуйності, доброзичливості. Для формування всіх цих якостей в сім'ї є найсприятливіші умови. Тут всі справи і турботи спільні,

загальні. Спільна з батьками або іншими членами сім'ї праця спонукає дитину допомагати один одному, робити щось для всіх. Як долучити дитину до праці?

У сім'ї діти постійно бачать, що батьки роблять: готують їжу, прибирають квартиру, перуть білизну, шиють тощо. Спостереження за тим, як виконують виконують дорослі ці повсякденні справи, поступово допомагає дитині зрозуміти їх значимість і ставлення батьків до праці: мама прийшла з роботи втомлена, але повинна готувати вечерю для всіх, тато йде в магазин за продуктами. Слід пам'ятати, що дитячі спостереження можуть мати споглядацький характер. Щоб приклад членів сім'ї став для дитини керівництвом до дії, дорослі можуть супроводжувати свою роботу поясненнями. Це зазвичай привертає до себе увагу дітей, вони задають питання, намагаються допомогти батькам. Необхідно пам'ятати і батькам і про важливість ознайомлення дитини з їх працею на виробництві, про, те, що вони роблять і яку користь приносять людям; наприклад, мама – лікар, вона лікує хворих; тато – педагог, він навчає дітей. В процесі працею дорослих у дитини виховують повагу до праці всіх людей. Гуляючи з дитиною, потрібно навчити її кидати сміття тільки в урну, крім того, звернути увагу на те, як чисто на вулиці. Малюкові буде цікаво дізнатися, що за чистотою вулиць стежить двірник. Чиста вулиця- результат його праці. Двірник встає раніше за всіх і, коли діти йдуть до дитячого садка, вже закінчує свою роботу.

Слайд6 Розширити уявлення дітей про працю дорослих допоможуть твори художньої літератури, ілюстрації, картини тощо. Інтерес дітей до праці значно підвищується, якщо його корисність очевидна для оточуючих.

Доручення, що даються дітям повинні бути цікавими та привабливими за формою виконання. Якщо ж вони будуються лише на розпорядженнях: «Подай!», «Принеси!», «Потримай!», то це відбиває бажання трудитися. Тому дорослий, скажімо, столяр, не тільки просить принести будь – який інструмент, але вчить дитину, як ним користуватися. Доручаючи дітям ту чи іншу справу, дорослі повинні враховувати його вікові можливості. Якщо посильні завдання, малюк виконує його з цікавістю. Для того, щоб діти могли опанувати правильними прийомами виконання того чи іншого виду роботи, щоб вони охоче працювали, необхідно мати відповідний інвентар. Праця дітей в сім'ї, організовується дорослими, зближує дитину, сприяє впливу дорослого, але його інтереси і потреби. Особливо цінно, якщо батьки зуміють сприяти в процесі роботи розвитку у дітей прагнення до корисної для сім'ї діяльності: зробити щось для молодшого братика, подарунок мамі, товаришеві інше.

Здатність до трудових зусиль діти виявляють дуже рано. Поспостерігайте, як старанно малята намагаються поставити кубик на кубик, щоб збудувати дім, як захоплено складають деталі конструктора і це натхнення варто розвивати. Граючись, дошкільнята наслідують трудові дії дорослих на доступному їхньому віковому рівні.

Слайд7Зверніть увагу, як, поспостерігавши за мамою на кухні, дівчатка починають і самі "варити борщ", а хлопчики старанно "роблять ремонт автомобіля". Така гра — перша школа набування трудових умінь і навичок, які згодом вдосконалюватимуться. Саме в дошкільному віці формується інтерес до праці і бажання робити корисну справу. Тому так важливо, щоб у цей період дитина перевтілювалася в будівельника, вчителя, лікаря, архітектора... І, мабуть,

найкращий той лікар, який ще в дитинстві турботливо лікував кошеня, пташеня чи дерево.

Відкриваючи дітям світ дорослих професій, бажано формувати повноцінні поняття про зміст, особливості, суспільну значущість роботи людей різного фаху.

Батькам бажано використати кожен можливість для ознайомлення своїх дітей з працею дорослих

Раджу батькам обговорювати вдома з дитиною те, про що вона дізнається в дитсадку. А при нагоді показувати їй працю дорослих (в магазині, поліклініці, перукарні тощо).

Слайд8 *Руки людини — то цінний скарб*

Дитина розвиватиметься гармонійно, зростатиме різнобічною особистістю, якщо вчити її створювати красу власними руками. Робота з різними матеріалами (папір, глина, тканина, природний матеріал тощо) розвиває творче мислення, вправність рук, працьовитість і багато інших добрих рис особистості. В дитсадку на заняттях діти ліплять з глини і розмальовують глечики, кухлі, барильця, куманці, миски.

З великим задоволенням і старанністю дівчатка і хлопчики виконують аплікації, придумують свої узорі та оздоблюють площинні зображення предметів побуту (керамічних виробів) вирізаними з паперу елементами. У цих роботах проявляються не лише технічні вміння дітей, а й творчі здібності, розуміння законів побудови декоративного візерунка. Але все це потрібно продовжувати і вдома. Батьки зовсім не хочуть підтримувати дитину коли вона прийшла з пропозицією щось змайструвати.

Слайд9 Неабиякий інтерес і зацікавленість у старших дошкільнят викликає витинанка — ажурне вирізування з паперу, яке виникло в Україні в середині ХІХ ст. Батьки повинні розповідати дітям, що на той час це було надзвичайно популярне ремесло. І майже у кожному житлі були паперові прикраси — квіти, метелики, риби, ягоди, виноград. Діти із задоволенням вчать вирізувати з паперу, складеного в кілька разів, радіють створеним власними руками серветкам і сніжинкам. Батькам слід заохочувати дітей якомога частіше працювати з олівцем і ножицями. Адже, як зазначав В.Сухомлинський, "джерело здібностей і обдаровані дітей — на кінчиках їхніх пальчиків. Від пальчиків, образно кажучи, ідуть тоненькі струмочки, які живлять джерело творчої думки. Чим більше впевненості і винахідливості в рухах дитячої руки, чим тонша взаємодія руки із знаряддям праці, чим складніші рухи, необхідні для цієї взаємодії, тим яскравіша творча стихія дитячого розуму, тим точніші, складніші рухи, необхідні для цієї взаємодії.

Слайд10 Чим більше майстерності в дитячій руці, тим розумніша дитина.

Майстерність рук — це матеріальне втілення допитливого розуму, кмітливості, творчої уяви. Дуже важливо, щоб в дитячі роки кожна дитина здійснювала руками свій задум".

Слайд11 Педагогам слід взяти ці слова видатного педагога за гасло, і рекомендувати батькам разом зі своєю дитиною займатися ручною працею — вирізувати, шити, вишивати, ліпити з пластиліну. А час, проведений разом за спільною роботою, сприятиме емоційному зближенню, встановленню міцних рівноправних стосунків.

Слайд12 Яку б роботу я не організовували з дітьми, головна моя мета — зацікавити малят, показати посильність її виконання. поступовість дій, естетичну і практичну цінність виготовленої власноруч речі. Ми маємо формувати почуття

відповідальності за якість своєї праці та бажання порадувати нею інших (наприклад, подарувати комусь виріб).

Батькам не слід залишати поза увагою і досвід української етнопедагогіки щодо прищеплення любові до праці, виховання трудових навичок у родині. Як відомо, господарське виховання в народній педагогіці носило свідомий характер і зводилося до привчання дітей з 5-6-річного віку до праці. Дорослі залучали дітей до різних видів трудової діяльності навіть тоді, коли без їхньої допомоги можна було б обійтися.

Слайд13 Батьки плекали в малечі усвідомлення того, що «землю прикрашає сонце, а людину - праця», «діло майстра величає», «щоб людиною стати, треба працювати».

Щоб певним чином скоординувати цілі трудового виховання в сім'ї та дитячому садку, я запропонувала батькам відповісти на запитання з метою визначення стану привчання дітей до праці в сім'ях.

Слайд14 *Опитування було такого змісту.*

1. Скільки дітей у Вашій сім'ї? (Вкажіть вік і стать дітей.)
2. Чи живуть разом із Вами старші члени родини?
3. З якого віку Ви привчаєте дітей до праці? Як саме?
4. Чи мають Ваші діти постійні доручення в сім'ї? Які?
5. Чи поділяєте Ви для дітей роботу на чоловічу й жіночу? З якої причини?
6. Чи хотілося б Вам, щоб Ваші діти самостійно виконували доручені завдання?
7. Які форми спільної праці з дітьми практикуєте в сім'ї?
8. Яким видом ручної праці займаються Ваші діти?
9. Які трудові традиції є у Вашій сім'ї?

Проаналізувавши анкетні дані, помітила цікаву тенденцію. Найбільш результативно використовуються засоби етнопедагогіки в тих сім'ях, де живуть старші члени родини. Там, де відсутня наступність поколінь, народні традиції у вихованні дітей застосовуються на низькому рівні. У 57 % сімей до хатньої та господарської роботи дітей привчають ще з раннього віку. Такий результат пояснюється тим, що нашими респондентами були батьки, які проживають у власних будинках.

Слайд15 Переважно спільними формами праці є робота на городі, на подвір'ї, у саду, догляд за домашньою птицею, худобою. Проте постійні доручення мають тільки діти у 23 % сімей. Як бачимо, у переважної частини опитаних сімей у домашньому виховному процесі відсутні принципи систематичності, погодженості дій та послідовності. На запитання, чи займаються діти ручною працею, ствердно відповіли тільки 36 % респондентів. Такий показник пов'язаний також із сучасними умовами життя. Традиція передачі професії від батька до сина практично відсутня, а якщо й є в окремих сім'ях, то це стосується сучасних спеціальностей, які жодним чином не пов'язані з ремеслами.

Враховуючи пропозиції батьків, ми зібрали різноманітні матеріали спрямовані на надання батькам необхідної інформації щодо виховання дітей засобами етнопедагогіки, раннього залучення їх до трудового життя сім'ї, на розширення практичних навичок батьків у вихованні самостійності та працьовитості.

Роботу з батьками слід організовувати у таких формах:

- систематичні зустрічі з усіма батьками (колективна форма);
- групові заняття з окремими підгрупами батьків (групова форма);

- індивідуальне спілкування з батьками (індивідуальна форма);
- організація практичної діяльності сім'ї у вихованні дітей.

Слайд16 Для себе я спланувала тематику консультацій, порад з батьками в дитячому садку.

1. Як виховати працелюбність.
2. Праця дошкільників у сім'ї.
3. Недоліки і прорахунки батьків у привчанні дітей до праці та шляхи їх подолання.
4. Значення особистого прикладу батьків.
5. Роль праці, побутової культури та декоративно-ужиткового мистецтва в становленні особистості дошкільника.

Видатний педагог А.С.Макаренко розробив цілу систему трудового виховання в сім'ї. Він вважав що особливо важливою умовою для цього є участь дитини в господарських справах. У праці виховується чесність, дбайливість, колективізм, дитина привчається рахуватися з інтересами інших людей. Праця розвиває відповідальність, уміння розпоряджатися своїм часом і планувати свою роботу, привчає поважати буденну, хоч і не завжди цікаву, але необхідну домашню роботу, цінувати й поважати працю старших.

Слайд17 Макаренко радив батькам дотримуватися певних принципів трудового виховання:

- Трудове виховання в сім'ї повинно передбачати підготовку повноцінного громадянина, здатного брати участь у суспільній праці.
- Праця в сім'ї не повинна бути важкою, примусовою. Вона має бути творчою.
- Виховання працелюбства у дітей потрібно поєднувати з моральним вихованням, з гуманним ставленням до людей.
- У трудовому вихованні дітей слід виходити з того, що в праці дитина розвивається не тільки фізично, а й духовно.

Всі батьки прагнуть того, щоб їхня дитина зростала працелюбною, доброю. Як цього досягти? Я батькам дала поради у формі пам'ятки. Ось такі

Поради батькам:

- Щодня привчайте дитину до праці. Доберіть їй посильні трудові доручення і терпляче домагайтесь їх виконання.
- Радійте успіхам дитини, заохочуйте її трудові починання. Нехай вас не дратують невдачі. Навчіть малюка, як треба робити правильно.
- Ніколи не карайте дітей працею.
- Виховуйте **працелюбність** і повагу до праці інших особистим прикладом, намагайтесь робити так, щоб у вас слово не розходилося з ділом.
- Обов'язково розповідайте дітям про свою виробничу і громадську діяльність, про працю ваших знайомих, яких вони знають.
- Не залишайте поза увагою розповідь сина чи доньки про справи в дитячому садочку. Вислуховуйте їх до кінця.
- Сприяйте участі дитини в трудових справах, які проводяться в дитячому закладі.
- Намагайтесь самі надавати групі й дошкільному закладу посильну допомогу. Це позитивно впливатиме на дитину.

Слайд18 Свій виступ я хочу закінчити словами В.О.Сухомлинського , який зазначав: «Трудове виховання - це, образно кажучи, гармонія трьох понять: треба, важко, прекрасно». Працю дитини видатний педагог розглядав у нерозривній єдності з вихованням високих моральних почуттів до батьків та інших дорослих людей. І якщо батьки хочуть, щоб їхні діти виростили справжніми людьми, вони повинні забути про легке безтурботне дитинство для них. Життя дітей немислиме без праці, без фізичної і духовної напруги. «Життя тисячу разів переконувало мене в тому, що справжнє щастя дістається тому, хто починає своє трудове життя одночасно з початком навчання у дитячому садку. Не гру в працю, а саме справжнє трудове життя».